

РЕШЕНИЕ

№ 170

гр. Велико Търново , 23.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ВТОРИ НАКАЗАТЕЛЕН

СЪСТАВ в публично заседание на седми декември, през две хиляди и двадесета година в следния състав:

Председател: ПЕТЯ СТОЯНОВА

Членове: АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ
ДИАНА ВАСИЛЕВА

Секретар: ВАНЯ Г. ЧАНТОВА

Прокурор: Димитър Янков Лещаков (АП-
Велико Търново)

като разглежда докладваното от АЛЕКСАНДЪР ГРИГОРОВ Наказателно дело за възобновяване № 20204000600372 по описа за 2020 година

на основание данните по делото и закона, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производство по Глава XXXIII -ВЪЗОБНОВЯВАНЕ НА НАКАЗАТЕЛНИ ДЕЛА.

НДВ № 372/2020г. по описа на ВТАС, е образувано по искане на осъдения Н. Л. С. за възобновяване на НОХД 182/2019г. по описа на РС Ч. Бряг, отмяна на присъда и връщане на делото за ново разглеждане от друг състав на първия съд или намаляване на размера на наказанието. Настоящото дело е образувано и след две разпореждания на зам.председател на ВКС на РБ. Първото №155/16.09.2020г., с което се отказва образуване на производство пред ВКС и делото се изпраща на РС Ч. Бряг за изпълнение на чл.424 ал.3 от НПК, след което делото се върне на ВКС на РБ. С второто разпореждане №185/6.11.2020г. се приема, че изложените оплаквания в искането се изчерпват единствено с хипотезата на чл.422 ал.1 т.5 от НПК, като искането се изпраща по компетентност на ВТАС.

Настоящия състав приема, че не е компетентен да се произнесе по искането на осъдения Н. Л. С. за възобновяване на НОХД 182/2019г. по описа на РС Ч. Бряг. Това е така защото по същество оплакванията в искането са свързани основно с проведеното задочно производство на основание чл.269 ал.3 т.4 б.„а“ от НПК и бланкетно посочване на необоснованост, процесуални нарушения и несправедливост на наказанието. Порочността на задочното производство е мотивирана в искането подробно, а за посочените други основания/ необоснованост, процесуални нарушения и несправедливост на наказанието/ няма нито едно конкретно твърдение. Това налага извода за несъответствие на посоченото в искането правно основание по чл.422 ал.1 т.5 от НПК и същността на искането. Последната несъмнено е по чл.423 вр. чл.421 ал.3 от НПК.

Задочно осъден е лице спрямо което е постановена присъда, след провеждане на задочно производство, при наличие на някои предпоставки на чл.269 ал.3 от НПК/арг. Решение № 321 от 2.01.2018 г. на ВКС по н. д. № 1227/2017 г., I н. о., НК и др./. Относно същността на понятието „задочно осъден“ са изложени подробни съображения/които не е нужно да се повтарят от настоящия съд/ в Особеното Мнение към Решение № 134 от 8.07.2019 г. на ВКС по н. д. № 531/2019 г., II н. о., НК, което се споделя напълно от настоящия състав на ВТАС. Към него може само да се добави това, че редакцията на наименованието на текста на чл.423 от НПК „Възобновяване на наказателното дело по искане на задочно осъден поради неучастието му в наказателното производство“ сочи недвусмислено два момента: 1. Задочно осъден е всеки неучаствал в наказателното производство/не е уведомен за него/ и 2. Същността на искането му за възобновяване следва да съдържа твърдения за неучастие в наказателното производство.

Относно неучастието в наказателното производство е необходимо да се посочи, че същността на процеса се концентрира в съдебното производство и в тази насока чл.7 от НПК е ясен - Съдебното производство заема централно място в наказателния процес, досъдебното производство има подготвителен характер. В същия смисъл е и **ДИРЕКТИВА (ЕС) 2016/343 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 9 март 2016 година относно укрепването на някои аспекти на презумпцията за невиновност и на правото на лицата да присъстват на съдебния процес в**

наказателното производство, която се интересува само от съдебния процес/съгласно чл.288 от ДОГОВОР ЗА ФУНКЦИОНИРАНЕТО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ Директивата е акт, който обвързва по отношение на постигането на даден резултат от държавите-членки, до която е адресиран, като оставя на националните власти свобода при избора на формата и средствата за постигане на този резултат./. В чл. 8 т.2 от Директивата се посочва, че: Държавите членки могат да предвидят възможност **съдебният процес**, в който може да бъде постановено решение относно вината или невинността на заподозрения или обвиняемия, да се проведе в негово отсъствие, при условие че: а) заподозреният или обвиняемият е бил **уведомен** своевременно за **съдебния процес** и за последиците от неговото неявяване; **или** б) заподозреният или обвиняемият, след като е бил **уведомен** за **съдебния процес**, се представлява от упълномощен да го защитава адвокат, избран от самия него или назначен от държавата. Още се посочва в т.4 на чл.8, че „Когато държавите членки допускат възможността за провеждане на съдебен процес в отсъствието на заподозрения или обвиняемия, но компетентните органи не са в състояние да изпълнят условията, предвидени в параграф 2 от настоящия член/това е цитираната т.2 по-горе/, тъй като местонахождението на заподозрения или обвиняемия не може да бъде установено въпреки положените разумни усилия, държавите членки могат да предвидят, че решението може все пак да бъде постановено и изпълнено. В такъв случай държавите членки гарантират, че при информирането на заподозрения или обвиняемия за решението, по-специално когато лицето бъде задържано, то бива информирано и за възможността да обжалва решението и за правото му на нов съдебен процес или на друго средство за правна защита, в съответствие с член 9. А чл.9 гласи: „Държавите членки гарантират, че когато заподозреният или обвиняемият не е присъствал на съдебния процес срещу него и условията, предвидени в член 8, параграф 2, не са били изпълнени, засегнатото лице **има право на нов процес** или на друго правно средство за защита, което позволява ново разглеждане на делото по същество, включително и разглеждане на нови доказателства, и може да доведе до отмяна на първоначалното решение. В тази връзка държавите членки гарантират, че заподозреният или обвиняемият има правото да присъства, да участва ефективно в съответствие с процедурите по националното право, и да упражнява правото си на защита.“

Във връзка с горното следва да се посочи, че искането на осъдения се

базира на твърдения, че не е участвал в съдебното производство и това е станало без да са налице законовите предпоставки за това, което е искане на задочно осъден поради неучастието му в наказателното производство.

Тъй като има и други оплаквания в искането, които макар и да са бланкетни следва да се посочи, че приоритетно се дължи произнасяне по чл.423 от НПК от ВКС на РБ, като единствено компетентен. В тази насока редица решения на ВКС на РБ, в които върховната инстанция се произнася по чл.423 от НПК и след това изпраща искането на съответния апелативен съд за произнасяне по чл.422 ал.1 т.5 от НПК. Действително в НПК няма изрично посочване на поредността на произнасяне, но неучастието в наказателното производство засяга основен принцип на НПК – чл.15, който изисква съдът, прокурорът и разследващите органи да разяснят процесуалните права на обвиняемия и **осигуряват възможност да ги упражни**. Личното участие в процеса е първата предпоставка за упражняване на всички останали права на подсъдимия и не случайно възобновяването при задочно осъждане е изведено в отделен текст на закона – чл.423 пот НПК/който включва както фактическите предпоставки за уважаване или не на искането и то при обвързана компетентност, така и специални процесуални правила за реда за разглеждане/ и не случайно цитираната по-горе Директива е посветена в голямата си част на задочно осъдените. Отделен е въпросът, че тази директива според чл.14 следва да е транспонирана до 01.04.2018г. а разликата с чл.423 от НПК е очевидна – последният не предвижда възобновяване ако осъденият след предявяване на обвинението в досъдебното производство се е укрил, а директивата се интересува единствено от това дали обвиняемият е бил уведомен за съдебния процес – ако не е бил се изисква ново разглеждане на делото по същество по смисъла на чл.9 от Директивата.

Накратко - спазването на правилата за задочното производство са приоритетни пред всички други процесуални правила. Казано по още един начин – преценката за нарушение на закона, процесуални нарушения и несправедливост на наказанието са винаги несигурни/условни/, ако лицето не е участвало лично в процеса, а още повече ако не са спазени и правилата за провеждане на задочното производство. Казано по още един начин- преценката за това дали са налице основанията за възобновяване на наказателното дело по чл.423 от НПК е предпоставка за правилната преценка

на всички останали евентуални пороци по смисъла на чл.422 ал.1 т.5 от НПК. Това е така защото нарушената процедура по задочното провеждане на наказателното производство означава лишаване в нарушение на процесуалния закон на подсъдимия от всичките му права по чл.55 от НПК, което пряко означава нарушаване на основен принцип по чл.15 от НПК -лишен е подсъдимия от възможността да упражни процесуалните си права.

На фона на горното производството пред настоящия съд е недопустимо, тъй като ВТАС не е компетентен да разгледа искането, и производството следва да се прекрати.

Воден от горното съдът

РЕШИ:

ПРЕКРАТЯВА производството по КНД№372/2020г по описа на ВТАС.

Изпраща искането на ВКС на РБ по компетентност.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____